

عکس‌های مدارس دولتی آشتیان

از سال ۱۳۰۹ تا ۱۳۵۲ خورشیدی

اسدالله عبدالی آشتیانی

اولین مدرسه پسرانه دولتی آشتیان «مدرسه خاقانی» نام داشت.

۱- «طبق احصائیه وزارت معارف این مدرسه در سال ۱۳۰۶ با داشتن ۷۶ دانشآموز که ۲۸ تن از آنان به طور رایگان و ۴۸ تن دیگر با پرداخت شهریه تحصیل می‌کردند. این مدرسه در ابتدا با اقبال عمومی روبه رو نگردید و علت کمی دانشآموزان آن متأثر از مکتب‌خانه‌های آن زمان بوده است.» در واقع این مدرسه اولین پایگاه فرهنگ و آموزش نوین در آشتیان به حساب می‌آمد.^۱ بنیانگذاران این مدرسه عبارتند از؛ آقاشیخ فضل الله آشتیان فرزند آخوند ملا ابراهیم، آقا میرزا عبدالله سلطانی (آقاناظم)، حاج شیخ عباس صالحی فرزند آقاجان، محمد هوشیار احمدی کرمانی، آقامیرزا محمد تقی مقصودی آشتیانی، آقامیرزا حسین عسگری فرزند آیت الله آقاشیخ جعفر مجتهد شهرابی، میرزا غلامرضا همایونی فرزند آقاشیخ محمدواعظ آشتیانی، آقاشیخ عباس رضائی آشتیانی (قاضی) فرزند میرزا محمدعلی آخوند از کاتبان پرکار، آقامیرزا محمد دانش آشتیانی فرزند آخوند ملا جعفر، اسماعیل صمدی (مستخدم) مدرسه خاقانی ابتدا در حوزه علمیه آشتیان (مدرسه کهنه) شروع به کار کرد و یک سال بعد به همت شیخ عباس صالحی و با اهدای زمین توسط او و کمک اهالی، مدرسه‌ای پنج کلاسه ساخته شد. این مدرسه تا سال ۱۳۱۷ خ دایر بود و سپس به خانه میرزارضا البرز آشتیانی منتقل یافت که تا سال ۱۳۳۲ خ برپا بود. سپس با تخریب کاروانسرای شاه عباسی، مدرسه خاقانی بر خرابه‌های این بنا ساخته شد و تا سال ۱۳۶۴ خ به این نام خوانده می‌شد.

۱. حضرتی، صادق، رجال و مشاهیر آشتیان، قم، الماس، ۱۳۸۲، ص ۲۲۸.

مدارس دولتی آشتیان

دبیرستان مستوفی‌الممالک، تأسیس ۱۳۱۷ خ. خانه مشیر‌الاطباء هوده تجدید بنا ۱۳۴۶ خ، دبستان دخترانه «قآنی» تأسیس ۱۳۱۷ خ. خانه میرزا زین‌العابدین فرهی، تجدید بنا ۱۳۵۴ خ. دبستان پسرانه عباس اقبال آشتیانی «تأسیس ۱۳۴۶ خ. مدرسه «مهار» آشتیان، تأسیس ۱۳۳۸ خ. دبیرستان دخترانه «پروین اعتصامی»، تأسیس ۱۳۴۹ خ.

دبستان دولتی خاقان آشتیان سال ۱۳۰۹، عکاس: مشهدی رجب عکاس تقدیر شی
ردیف دوم از راست به چپ معلمان: ۱- اسماعیل آقامحمدی (مستخدم) - ۲- میرزا غلام رضا خان
همایونی (فرزند شیخ محمد واعظ) - ۳- میرزا عباس صالحی (مدیر مدرسه) (فرزند میرزا آقا جان)
۴- آقا شیخ فضل الله نورائی آشتیانی (فرزند آخوند ملا ابراهیم) - ۵- آقا شیخ عباس رضائی آشتیانی
معروف به «قاضی» (فرزند میرزا محمد علی آخوند)
۶- میرزا محمد تقی مقصودی آشتیانی (فرزند حاج حسن)
محصلین: ۷- آقامهدی نورائی - ۸- عباس رشیدی (شاهد) - ۹- غلام رضا ذکائی - ۱۰- رضا کاظمی - ۱۱-
عیسی عطائی - ۱۲- حسن آقا عطائی - ۱۳- آقامحمد پروین - ۱۴- علی واعظی - ۱۵- حاج خان شریفی
- ۱۶- پروین رفیعی (پسر معتمدالایله) - ۱۷- محمود آقارضائی (پسر شیخ عباس قاضی) - ۱۸- پروین
سلیمی - ۱۹- احمد آقارضائی (پسر شیخ عباس قاضی) - ۲۰- مراد مسعودی - ۲۱- هوشنگ صالحی (پسر
عباس صالحی)

دبستان دولتی خاقان آشتیان سال ۱۳۱۰ خ، عکاس: مشهدی رجب تفرشی
ردیف دوم معلمان: ۱- میرزا غلام رضا همایونی - ۲- عبدالله سلطانی معروف به «آقا ناظم» - ۳- محمد
هوشیار احمدی کرمانی (مدیر مدرسه) - ۴- شیخ عباس صالحی - ۵- میرزا حسین عسگری (پسر آقا شیخ
جعفر مجتبه شهرازی) - ۶- اسماعیل آقادمده (مستخدم) *(العات مرتب)*
محصلین: ۷- آقاتقی سلیمی - ۸- علی آقا کاظمی - ۹- عیسی عطائی - ۱۰- حاج خان بیانی - ۱۱- حسن آقا
عطائی - ۱۲- مهدی نورائی - ۱۳- مصطفی کربمی - ۱۴- محمد تقی سپاسی - ۱۵- هاشم البرز

دبستان دولتی خاقان آشتیان سال ۱۳۱۰ خ، عکاس؛ مشهدی رجب عکاس تقریشی ردیف دوم معلمین:
 ۱- میرزا غلام رضا همایونی ۲- محمد هوشیار احمدی کرمانی ۳- میرزا عباس صالحی
 ۴- میرزا حسین عسگری.

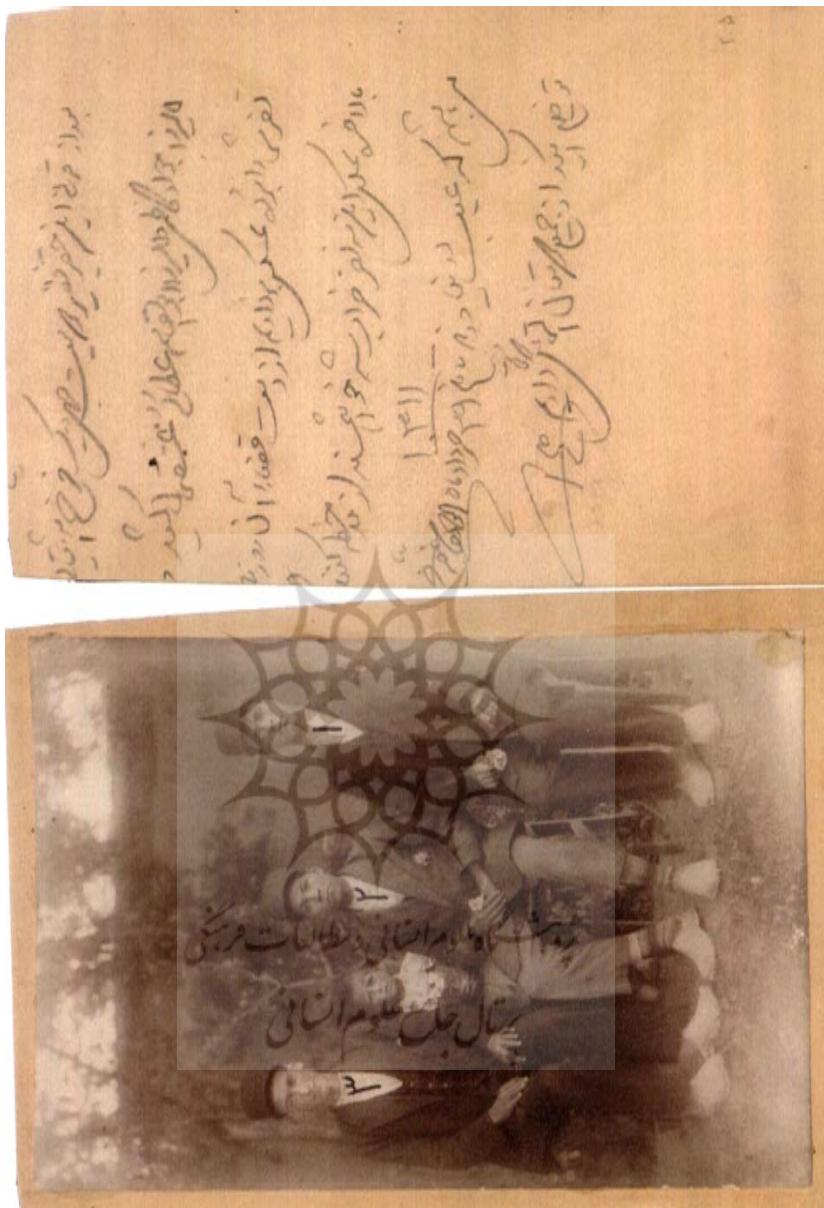
محصلین: ۶- غلامحسین کاظمی ۷- کاظم کاظمی ۸- مهدی نورائی ۹- احمد مسعودی ۱۰- علی
 شاهی ۱۱- ۱۲- صالح فرشاد ۱۳- مهدی پروین ۱۴- هوشنگ صالحی ۱۵- محمود رضائی ۱۶- باقر
 باباشاهی ۱۷- احمد حمیدی ۱۸- مصطفی کریمی.
 ۱۹- عیسی عطائی ۲۰- محمد تقی سپاسی ۲۱- حاج حان شریفی ۲۲- غلامحسین سپاسی ۲۳- ۲۴- ۲۵-
 محمود ذکائی (برادر میرزا هاشم) ۲۵- مراد مسعودی ۲۶- حسن آقا آشتیانی (فتح الله)
 ۲۷- رضا کاظمی.

دستان خاقانی آشتیان سال ۱۳۱۱ خ، عکاس: مشهدی رجب تفرشی
۱- عباس صالحی (معلم) - ۲- هوشنگ صالحی - ۳- تقی سلیمانی - ۴- عقیلی - ۵- علی آقا حضرتی - ۶- عظیم
حضرتی - ۷- هاشم سپاسی.

دستان دولتی خاقانی سال ۱۳۱۳ خ، عکاس: مشهدی رجب تفرشی.
۱- میرزا حسین عسگری - ۲- میرزا عباس صالحی - ۳- اسماعیل آقا صمدی - ۴- محمد هوشیار احمدی
کرمانی (مدیر) - ۵- میرزا غلام رضا همایونی - ۶- هوشنگ صالحی.

سه تن از دانشآموزان سال پنجم دبستان خاقانی سال ۱۳۱۱خ، عکاس: مشهدی رجب تفرشی ۱- ابوالقاسم فرخ ۲- جواد کاظمی ۳- ابوالقاسم عطائی.

جلسه دولتی بمناسبت ازدواج شاه بتاریخ [۱۳] ۱۸/۲/۱۲ در قلعه آقا آشتیان - عکاس: مشهدی رجب تفرشی.

نشسته از چپ به راست: ۱- عباس صالحی نماینده اوقات و فرهنگ آشتیان - ۲- دکتر شیمیایی (رئیس بهادری آشتیان) - ۳- پور مستقیم رئیس ثبت آشتیان - ۴- مهدب بخشدار آشتیان - ۵- صدیق (کریم) شهردار آشتیان - ۶- زرین بال (میرزا باقر خان آشتیانی) مدیر پست آشتیان - ۷- سیدعلی اصغر خان فاطمی (آهونی) رئیس سابق شهر بانی آبادان - ۸- آقا فرهنگ (دبیر دبیرستان آشتیان) نوشته متن: حاج میرزا احمد آقا شریفی آشتیانی

دبستان دولتی خاقانی آشتیان اردیبهشت ۱۳۲۸ خ، عکاس:؟

معلمین از راست: ۱- مراد مسعودی - ۲- شمس‌الهی - ۳- حسین کاظمی - ۴- منوچهر خان حاج عظیمی - ۵- ابوالحسن حمیدی - ۶- جعفر آبادی - ۷- هاشم آقا البرز (مدیر مدرسه) - ۸- اسدالله الله محبی - ۹- حاج خان شریفی
ردیف اول از راست: روزیتا ویورک (دختر و پسر دکتر اندیل آلمانی پزشک بیمارستان آشتیان بین سالهای ۱۳۲۶ خ تا ۱۳۳۳ خ خورشیدی

مدرسه دولتی خاقانی آشتیان بهمن ماه ۱۳۳۰ خورشیدی عکاس:؟

محل فروش قرضه ملی به پشتیانی از دولت ملی دکتر محمد مصدق
۱- آقا ناظم سلطانی - ۲- عباس صالحی - ۳- ارجمند

مدرسه دولتی حافظی آشتیان بهمن ماه ۱۳۳۰ خ، عکاس:؟

«پرتوی از جلسه بهمن ماه ۱۳۳۰ برای قرضه ملی به پشتیبانی از دولت ملی جناب آقای دکتر مصدق»
 ۱- غلامرضا حاج عظیمی- ۲- آقا ناظم سلطانی- ۳- آقارضا البرز- ۴- عباس صالحی- ۵- عبدالله نورائی- ۶- مدرسه دولتی حافظی آشتیانی بهمن ماه ۱۳۳۰ خ، عکاس:؟؛ ۷- مراد مسعودی- ۸- ابوالفضل فرهی- ۹- هاشم البرز- ۱۰- غلامعلی عبیدی- ۱۱- حسین کاظمی- ۱۲- محمود ذکائی- ۱۳- ابوالفضل ذکائی- ۱۴- منوچهر حاج عظیمی- ۱۵- حاج خان شریفی.

مدرسه دولتی حافظی بهمن ماه ۱۳۳۰ خ، عکاس:؟

۱- حاج صالحی- ۲- غلامرضا شریفی- ۳- کریم صدیق- ۴- میرزا باقر خان زرین بال- ۵- رضا البرز- ۶- غلامرضا حاج عظیمی- ۷- آقا ناظم سلطانی- ۸- هاشم البرز

مدرسه دولتی خاقانی بهمن ماه ۱۳۳۰، عکاس:؟
استقبال دولتی خاقانی بهمن ماه ۱۳۳۰، عکاس:؟
۱- عباس صالحی - ۲- استاد اسماعیل خرسندی (توبیچی)

مدرسه دولتی خاقانی سال ۱۳۵۰، عکاس: احمد حیاطی.
مراسم دولتی - ۱- منوچهر حاج عظیمی (شهردار) - ۲- مقدسیان (مدیر مدرسه)

آقای حاج شیخ عباس صالحی آشتیانی (۱۲۷۲ خ- ۱۳۵۳ خ) فرزند میرزا آقاجان مدیر مدرسه حاقانی، نماینده اوقاف و فرهنگ، شاعر.

آقا شیخ فضل الله نورائی آشتیانی فرزند آخوند
ملابراهیم، مدیر مدرسه حاقانی سال ۱۳۱۳ خ
عکاس:؟

حاج شیخ عباس صالحی آشتیانی در لباس روحانی
سال ۱۳۰۷ خ، عکاس:؟

پژوهشگاه علوم انسانی
پرستال جلد

آقا شیخ فضل الله نورائی آشتیانی مدیر مدرسه
حاقانی تاریخ:؟، عکاس:؟

دبيرستان مستوفى الممالک آشتیان سال ۱۳۳۷ خ
معلمین: ۱- محمد حضرتی، ۲- ابوالقاسم نجفی آشتیانی ۳- احسانی آشتیانی ۴- نوروزی تفرشی
(مستخدم)

دبيرستان مستوفى الممالک آشتیان سال ۱۳۳۷ خ
معلمین: ۱- محمد حضرتی آشتیانی ۲- ابوالقاسم نجفی آشتیانی ۳- احسانی آشتیانی ۴- نوروزی
تفرشی (مستخدم)

دبيرستان مستوفی الممالک آشتیان سال ۱۳۲۷ خ، عکاس:
معلمین: ۱- محمد حضرتی ۲- بیانی ۳- امرهای ۴- ابوالقاسم نجفی ۵- احسانی.

مدرسه دولتی خاقانی سال ۱۳۵۰ خ، عکاس: احمد حیاطی.
مراسم دولتی
۱- ابذر طهماسبی ۲- ابوالقاسم رضائی ۳- مقدسیان ۴- منوچهر حاج عظیمی (شهردار) ۵- حاج
احمد آقا شریفی (رئيس انجمن شهر) ۶- هاشم شاه بابائی ۷- محمدخان جمالی آشتیانی (مدیر روزنامه
خدنگ)

مدرسه دولتی خاقانی سال ۳۰/۴/۱۳۴۸، کلاس دوره کارآموزی، عکاس: احمد حیاطی - ابوالقاسم رضائی - غلامحسین عابدینی - ناصراله حاج اکبر (مدرس کارآموزی)

دبستان اقبال آشتیانی تأسیس ۱۳۴۹خ، عکاس: احمد حیاطی
معلمان: ۱- ابوالقاسم رضائی - ۲- مرتضی کریمی - ۳- کریم میری - ۴- رستم باستانی (مدیر دبیرستان مستوفی‌المالک) - طباطبائی (معلم دبیرستان) - ۶- غلامحسین عابدینی - ۷- اکبر البرز - ۸- خداوردی (مستخدم)

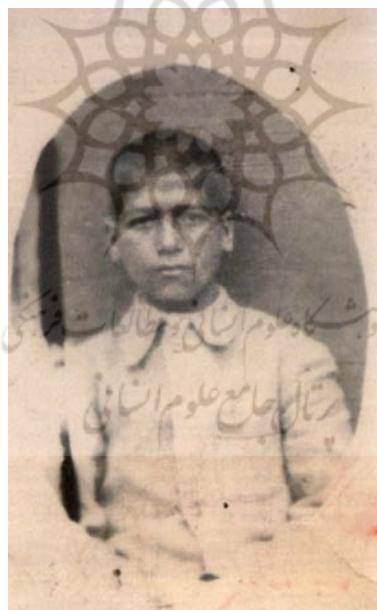
دبستان دولتی قانی آشتیان کلاس پیش‌اهنگی ۱۳۴۷/۱۱/۲۷، عکاس: احمد حیاطی
معلمان: ۱- ابوالقاسم رضائی (مدیر مدرسه) ۲- ابوالفضل فرهی آشتیانی

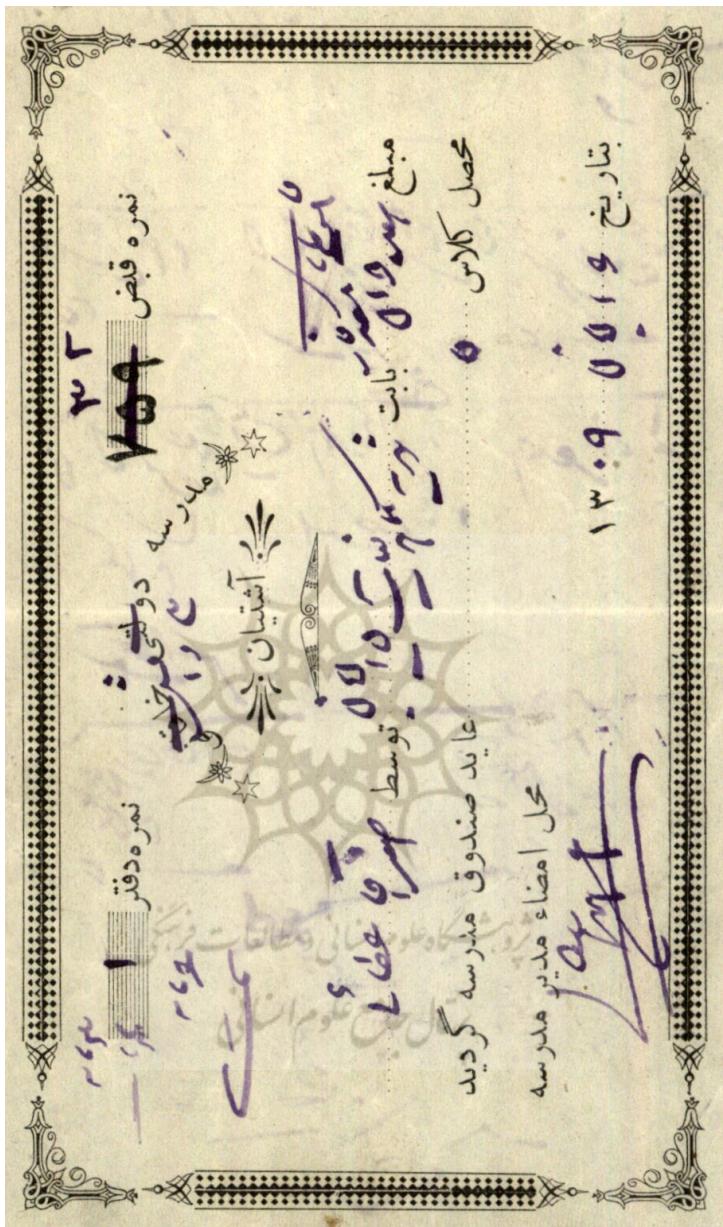
دبیرستان مستوفی‌الممالک سال ۱۳۵۰ خ، عکاس: احمد حیاطی

دیرستان مستوفی الممالک تأسیس ۱۳۱۷ خ عکاس: احمد حیاطی

دانش آموز دیرستان خاقانی آشتیان سال ۱۳۱۶ خ، عکاس: میرزا ابوالفضل اقبالیان
صاحب عکس: ابوالقاسم رضائی آشتیانی فرزند محمدحسین، کلاس دوم دیرستان.

قبض کمک به مدرسه دولتی خاقانی آشتیانی بتاریخ ۱۶ آبانماه ۱۳۰۹، بمبلغ هفت قران و یکصد دینار بابت
شهریه یکماهه نفایت ۱۵ آبان توسط اصغر آقا عطائی محصل کلاس ۵ عاید صندوق مدرسه گردید محل
امضاء مدیر مدرسه عباس صالحی.